2024/1349

22.5.2024

REGULAMENTUL (UE) 2024/1349 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 14 mai 2024

de instituire a procedurii de returnare la frontieră și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1148

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77 alineatul (2) și articolul 79 alineatul (2) litera (c),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizele Comitetului Economic și Social European ([1]),

având în vedere avizele Comitetului Regiunilor ([2]),

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([3]),

întrucât:

(1) Uniunea constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție și, ca atare, ar trebui să asigure absența controalelor asupra persoanelor la frontierele interne, să dezvolte o politică comună în domeniul azilului și migrației, al controlului la frontierele externe și al returnărilor și să prevină deplasările neautorizate între statele membre, pe baza solidarității și a distribuirii echitabile a răspunderii între statele membre, inclusiv față de resortisanții țărilor terțe și apatrizi, și cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale.

(2) Obiectivul prezentului regulament este de a raționaliza, a simplifica și a armoniza măsurile procedurale ale statelor membre prin instituirea unei proceduri de returnare la frontieră. Procedura respectivă ar trebui să se aplice resortisanților țărilor terțe și apatrizilor ale căror cereri au fost respinse în contextul procedurii de azil la frontieră prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]) (denumită în continuare „procedura de azil la frontieră”).

(3) Pentru statele membre care nu au obligații în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1348, trimiterile din prezentul regulament la dispozițiile Regulamentului (UE) 2024/1348 ar trebui înțelese ca trimiteri la dispoziții echivalente pe care le-ar fi putut introduce în dreptul lor intern.

(4) În ceea ce privește tratamentul persoanelor care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, statelor membre li se aplică obligațiile care le incumbă în temeiul instrumentelor de drept internațional la care sunt parte.

(5) Interesul superior al copilului ar trebui să reprezinte un considerent primordial pentru statele membre atunci când aplică dispozițiile prezentului regulament care pot afecta minorii.

(6) Numeroase cereri de protecție internațională sunt prezentate la frontiera externă sau într-o zonă de tranzit a unui stat membru, inclusiv de către persoane reținute în legătură cu trecerea neautorizată a frontierei externe, și anume chiar în momentul trecerii ilegale a frontierei externe sau în apropierea respectivei frontiere externe după trecerea acesteia, sau de către persoane debarcate în urma unei operațiuni de căutare și salvare. Pentru a efectua o verificare a identității, securității și sănătății la frontiera externă și pentru a direcționa resortisanții țărilor terțe și apatrizii în cauză către procedurile relevante, este necesar screeningul. După efectuarea screeningului, resortisanții țărilor terțe și

([1]) JO C 75, 10.3.2017, p. 97 și JO C 155, 30.4.2021, p. 64.
([2]) JO C 207, 30.6.2017, p. 67 și JO C 175, 7.5.2021, p. 32.
([3]) Poziția Parlamentului European din 10 aprilie 2024 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 14 mai 2024.
([4]) Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE (JO L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

apatrizii ar trebui să fie direcționați către procedura de azil sau de returnare corespunzătoare, ori ar trebui să li se refuze intrarea. Prin urmare, ar trebui să se instituie o fază premergătoare intrării pe teritoriu, care să fie compusă din screening și din proceduri la frontieră pentru azil, după caz, și pentru returnare. Pentru toate sosirile ilegale ar trebui să existe o legătură coerentă și eficace între toate etapele procedurilor relevante.

(7) Intrarea pe teritoriu nu este autorizată atunci când solicitantul nu are dreptul de a rămâne, când nu a cerut autorizația să rămână în scopul soluționării căii de atac prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1348 sau când o instanță a decis că acesta nu ar trebui să fie autorizat să rămână în așteptarea soluționării respectivei căi de atac. În astfel de cazuri, pentru a se asigura continuitatea între procedura de azil și procedura de returnare, procedura de returnare ar trebui să se desfășoare, de asemenea, în contextul unei proceduri la frontieră în termen de cel mult 12 săptămâni. Respectiva perioadă ar trebui calculată începând din momentul în care solicitantul, resortisantul unei țări terțe sau apatridul nu mai are dreptul de a rămâne sau nu mai este autorizat să rămână.

(8) Pentru a garanta egalitatea de tratament a tuturor resortisanților țărilor terțe și a apatrizilor ale căror cereri au fost respinse în contextul procedurii la frontieră, în cazul în care un stat membru a decis să nu aplice dispozițiile Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([5]) în temeiul derogării relevante prevăzute în respectiva directivă resortisanților țărilor terțe și apatrizilor și nu emite o decizie de returnare a resortisantului țării terțe în cauză, tratamentul și nivelul de protecție ale solicitantului, resortisantului țării terțe sau apatridului în cauză ar trebui să fie în conformitate cu dispoziția din Directiva 2008/115/CE privind dispozițiile mai favorabile în ce privește resortisanții țărilor terțe excluși din domeniul de aplicare al respectivei directive și ar trebui să fie echivalente cu cele aplicabile persoanelor care fac obiectul unei decizii de returnare.

(9) Atunci când se aplică procedura de returnare la frontieră, ar trebui să se aplice anumite dispoziții din Directiva 2008/115/CE, întrucât acestea reglementează elemente ale procedurii de returnare la frontieră care nu sunt stabilite în prezentul regulament, în special cele privind definițiile, dispozițiile mai favorabile, principiul nereturnării, interesul superior al copilului, viața de familie și starea de sănătate, riscul de sustragere, obligația de a coopera, termenul pentru plecarea voluntară, decizia de returnare, îndepărtarea, amânarea îndepărtării, returnarea și îndepărtarea minorilor neînsoțiți, interdicțiile de intrare, garanțiile în așteptarea returnării, luarea în custodie publică, condițiile de luare în custodie publică, luarea în custodie publică a minorilor și a familiilor și situațiile de urgență. Pentru a reduce riscul de intrare neautorizată, precum și de deplasare neautorizată a resortisanților țărilor terțe și a apatrizilor aflați în situație de ședere ilegală care fac obiectul procedurii de returnare la frontieră, ar trebui să se acorde un termen pentru plecarea voluntară. Respectivul termen pentru plecarea voluntară ar trebui acordat numai la cerere și nu ar trebui să depășească 15 zile, nici să acorde dreptul de a intra pe teritoriul statului membru în cauză. Persoanele în cauză ar trebui să predea autorităților competente orice document de călătorie valabil aflat în posesia lor, pe o perioadă cât de lungă este necesar, în scopul prevenirii sustragerii acestora. Dispozițiile privind returnarea prevăzute în prezentul regulament nu aduc atingere puterii de apreciere a statelor membre în ceea ce privește posibilitatea de a decide în orice moment să acorde un permis de ședere autonom sau o altă autorizație care conferă un drept de ședere din motive de compasiune, umanitare sau de altă natură unui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul lor.

(10) În cazul în care resortisantul unei țări terțe sau apatridul aflat în situație de ședere ilegală nu se întoarce sau nu este îndepărtat în perioada maximă a procedurii de returnare la frontieră, procedura de returnare ar trebui să continue astfel cum se prevede în Directiva 2008/115/CE.

(11) În cazul în care un solicitant, un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid care a fost luat în custodie publică în cursul procedurii de azil la frontieră prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1348 nu mai are dreptul de a rămâne și nu a fost autorizat să rămână, statele membre ar trebui să fie în măsură să îl țină în continuare în custodie publică cu scopul de a împiedica intrarea pe teritoriu și de a desfășura procedura de returnare, în conformitate cu garanțiile și condițiile de luare în custodie publică prevăzute în Directiva 2008/115/CE. De asemenea, ar trebui să fie posibilă luarea în custodie publică a unui solicitant, resortisant al unei țări terțe sau apatrid care nu a fost luat în custodie publică în cursul unei astfel de proceduri de azil la frontieră care nu mai are dreptul de a rămâne și nu a fost autorizat să rămână, dacă există un risc de sustragere, dacă persoana respectivă evită sau împiedică returnarea sau dacă prezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau securitatea națională. Luarea în custodie publică respectivă ar trebui să se facă pe o perioadă cât mai scurtă cu putință și nu ar trebui să depășească durata maximă a procedurii de returnare la frontieră. Atunci când resortisantul unei țări terțe sau apatridul aflat în situație de ședere ilegală nu se întoarce sau nu este îndepărtat în perioada respectivă, iar procedura de returnare la frontieră încetează să se aplice, ar trebui să se aplice Directiva 2008/115/CE. Perioada maximă de luare în custodie publică prevăzută în directiva menționată ar trebui să includă perioada de luare în custodie aplicată în cursul procedurii de returnare la frontieră.

([5]) Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98).

(12) Procedura de returnare la frontieră ar trebui să faciliteze, într-o situație de criză, astfel cum este definită în Regulamentul (UE) 2024/1359 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]), returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală sau a apatrizilor ale căror cereri au fost respinse în contextul unei proceduri de azil la frontieră în situație de criză și care nu au dreptul de a rămâne și nu au fost autorizați să rămână, furnizând autorităților naționale competente instrumentele necesare și un interval de timp suficient pentru a efectua procedurile de returnare cu diligența necesară. Pentru a se putea răspunde în mod eficace la situațiile de criză, ar trebui să fie posibilă, de asemenea, aplicarea procedurii de returnare la frontieră într-o situație de criză pentru solicitanții, resortisanții unei țări terțe și apatrizii care fac obiectul procedurii de returnare la frontieră ale căror cereri au fost respinse înainte de adoptarea unei decizii de punere în aplicare a Consiliului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2024/1359, în care se declară că un stat membru se confruntă cu o situație de criză, și care nu au dreptul de a rămâne și nu sunt autorizați să rămână după adoptarea unei astfel de decizii.

(13) În conformitate cu articolul 72 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), prezentul regulament nu aduce atingere exercitării responsabilităților care le revin statelor membre pentru menținerea ordinii publice și pentru apărarea securității interne.

(14) Pentru a asigura punerea în aplicare coerentă a dispozițiilor privind procedura de returnare la frontieră prevăzută în prezentul regulament până la începerea aplicării sale, ar trebui elaborate și puse în practică planuri de punere în aplicare la nivelul Uniunii și la nivel național care să identifice lacunele și etapele operaționale pentru fiecare stat membru.

(15) Aplicarea prezentului regulament ar trebui evaluată periodic.

(16) Obiectivul de politică al Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (IMFV), instituit, ca parte a Fondului de management integrat al frontierelor, prin Regulamentul (UE) 2021/1148 al Parlamentului European și al Consiliului ([7]), este de a asigura o gestionare europeană integrată solidă și eficace a frontierelor externe, inclusiv prin prevenirea și depistarea imigrației ilegale și prin gestionarea eficace a fluxurilor de migrație. Permiterea finanțării sprijinului în temeiul instrumentului respectiv pentru acțiuni de solidaritate în contextul Regulamentului (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului ([8]) ar contribui la atingerea obiectivelor Regulamentului (UE) 2021/1148. Prin urmare, Regulamentul (UE) 2021/1148 ar trebui modificat.

(17) Ar trebui să fie posibil să se mobilizeze resursele IMFV și ale altor fonduri relevante ale Uniunii (denumite în continuare „fondurile"), pentru a oferi sprijin statelor membre în eforturile lor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1351, în conformitate cu normele care reglementează utilizarea fondurilor și fără a aduce atingere altor priorități susținute de fonduri. În acest context, statele membre ar trebui să poată utiliza alocările din cadrul programelor lor respective, inclusiv sumele puse la dispoziție în urma evaluării la jumătatea perioadei. Ar trebui să fie posibil să se pună la dispoziție un sprijin suplimentar în cadrul facilităților tematice relevante, în special pentru acele state membre care ar putea fi nevoite să își sporească capacitățile la frontiere.

(18) Regulamentul (UE) 2021/1148 ar trebui să fie modificat pentru a garanta o contribuție integrală din bugetul Uniunii la cheltuielile eligibile totale ale acțiunilor de solidaritate, precum și pentru a introduce cerințe de raportare specifice în legătură cu acțiunile respective, ca parte a obligațiilor de raportare existente privind execuția fondurilor. Regulamentul respectiv ar trebui modificat și pentru a permite statelor membre să furnizeze contribuții financiare la IMFV sub formă de venituri alocate externe.

(19) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume stabilirea unei proceduri de returnare la frontieră, prevederea unor norme specifice temporare astfel încât statele membre să poată face față situațiilor de criză și permiterea sprijinului financiar în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1148 pentru acțiuni de solidaritate în contextul Regulamentului (UE) 2024/1351, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele prezentului regulament, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta

([6]) Regulamentul (UE) 2024/1359 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind abordarea situațiilor de criză și de forță majoră în domeniul migrației și azilului și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1147 (JO L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([7]) Regulamentul (UE) 2021/1148 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire, ca parte a Fondului de management integrat al frontierelor, a Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 251, 15.7.2021, p. 48).

([8]) Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea situațiilor legate de azil și migrație și de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 (JO L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(20) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică. Deoarece prezentul regulament constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca decide, în conformitate cu articolul 4 din protocolul respectiv, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la prezentul regulament dacă îl va pune în aplicare în dreptul său intern.

(21) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului ([9]); prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului regulament, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.

(22) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului încheiat de Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind asocierea acestora din urmă la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen ([10]), care se află sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE a Consiliului ([11]).

(23) În ceea ce privește Elveția, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen ([12]), care se află sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului ([13]).

(24) În ceea ce privește Liechtensteinul, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în practică, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen ([14]), care se află sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului ([15]).

(25) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute mai ales în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). În special, prezentul regulament urmărește să asigure respectarea deplină a demnității umane și promovarea aplicării articolelor 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 și 47 din cartă,

([9]) Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20).
([10]) JO L 176, 10.7.1999, p. 36.
([11]) Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31).
([12]) JO L 53, 27.2.2008, p. 52.
([13]) Decizia 2008/146/CE a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen (JO L 53, 27.2.2008, p. 1).
([14]) JO L 160, 18.6.2011, p. 21.
([15]) Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament instituie a procedură de returnare la frontieră. Se aplică resortisanților țărilor terțe și apatrizilor ale căror cereri au fost respinse în contextul procedurii de azil la frontieră prevăzute la articolele 43-54 din Regulamentul (UE) 2024/1348 (denumită în continuare „procedura de azil la frontieră"). Acesta prevede, de asemenea, norme specifice temporare privind procedura de returnare la frontieră în situații de criză, astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2024/1359.

Prezentul regulament modifică, de asemenea, Regulamentul (UE) 2021/1148, cu scopul de a permite finanțarea sprijinului acordat în temeiul regulamentului respectiv pentru acțiuni de solidaritate în contextul Regulamentului (UE) 2024/1351.

(2) Măsurile temporare adoptate în temeiul capitolului III din prezentul regulament îndeplinesc cerințele de necesitate și proporționalitate, sunt adecvate pentru atingerea obiectivelor lor declarate și pentru asigurarea protecției drepturilor solicitanților și sunt în concordanță cu obligațiile statelor membre în temeiul Cartei și al dreptului internațional.

(3) Măsurile de la capitolul III din prezentul regulament se aplică numai în măsura strict impusă de situație, în mod temporar și limitat și numai în circumstanțe excepționale. În urma unei cereri, statele membre pot aplica măsurile prevăzute în capitolul III numai în măsura prevăzută în decizia menționată la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1359.

Articolul 2

Trimiteri la Regulamentul (UE) 2024/1348

Pentru statele membre care nu au obligații în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1348, trimiterile din prezentul regulament la dispozițiile Regulamentului (UE) 2024/1348 se înțeleg ca trimiteri la dispozițiile echivalente pe care le-ar fi putut introduce în dreptul lor intern.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) „cerere de protecție internațională" sau „cerere" înseamnă o cerere de protecție internațională sau o cerere astfel cum este definită la articolul 3 punctul 12 din Regulamentul (UE) 2024/1348;

(b) „solicitant" înseamnă solicitant astfel cum este definit la articolul 3 punctul 13 din Regulamentul (UE) 2024/1348.

CAPITOLUL II

PROCEDURA DE RETURNARE LA FRONTIERĂ

Articolul 4

Procedura de returnare la frontieră

(1) Resortisanții țărilor terțe și apatrizii ale căror cereri au fost respinse în contextul procedurii de azil la frontieră nu sunt autorizați să intre pe teritoriul statului membru în cauză.

(2) Statele membre le solicită persoanelor menționate la alineatul (1) să își aibă reședința pentru o perioadă de cel mult 12 săptămâni în locuri situate la frontiera externă sau în apropierea acesteia ori în zone de tranzit. În cazul în care un stat membru nu poate primi astfel de persoane în respectivele locuri, acesta se poate folosi de alte locuri de pe teritoriul său.

Perioada de 12 săptămâni începe de la data la care solicitantul, resortisantul unei țări terțe sau apatridul nu mai are dreptul de a rămâne și nu mai este autorizat să rămână. Cerința de a avea reședința într-un anumit loc în conformitate cu prezentul alineat nu se consideră drept autorizație de intrare sau de ședere pe teritoriul unui stat membru. Condițiile din locurile respective respectă standarde echivalente celor ale condițiilor materiale de primire și ale asistenței medicale în conformitate cu articolele 19 și 20 din Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului ([16]), astfel cum se aplică acestea persoanelor considerate în continuare solicitanți.

(3) Articolul 3, articolul 4 alineatul (1), articolul 5, articolul 6 alineatele (1)-(5), articolul 7 alineatele (2) și (3), articolele 8-11, articolul 12, articolul 14 alineatul (1), articolul 15 alineatele (2)-(4) și articolele 16-18 din Directiva 2008/115/CE se aplică în înțelesul prezentului articol.

(4) În cazul în care o decizie de returnare nu poate fi executată în decursul perioadei maxime menționate la alineatul (2), statele membre continuă procedurile de returnare în conformitate cu Directiva 2008/115/CE.

(5) Fără a aduce atingere posibilității ca persoanele menționate la alineatul (1) să se întoarcă voluntar în orice moment, acestora li se acordă un termen pentru plecarea voluntară, cu excepția următoarelor cazuri: există un risc de sustragere, cererea depusă în contextul procedurii de azil la frontieră a fost respinsă ca vădit neîntemeiată, persoana în cauză reprezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau securitatea națională a statelor membre. Termenul pentru plecarea voluntară se acordă numai la cerere, nu depășește 15 zile și nici nu conferă dreptul de a intra pe teritoriul statului membru în cauză. În sensul prezentului alineat, persoanele respective predau autorităților competente orice document de călătorie valabil aflat în posesia lor, pe o perioadă cât de lungă este necesar, în scopul prevenirii sustragerii.

(6) Statele membre care, în urma respingerii unei cereri în contextul procedurii de azil la frontieră, emit o decizie de refuz al intrării în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]) și care au decis să nu aplice Directiva 2008/115/CE în astfel de cazuri în temeiul articolului 2 alineatul (2) litera (a) din directiva respectivă se asigură că tratamentul și nivelul de protecție ale resortisanților țărilor terțe și ale apatrizilor care fac obiectul unui refuz al intrării sunt în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2008/115/CE și sunt echivalente cu tratamentul și nivelul de protecție prevăzute la alineatul (2) al prezentului articol și la articolul 5 alineatul (4) din prezentul regulament.

Articolul 5

Luarea în custodie publică

(1) Luarea în custodie publică poate fi impusă numai ca măsură de ultimă instanță dacă se dovedește necesară pe baza unei evaluări a fiecărui caz în parte și dacă alte măsuri mai puțin coercitive nu pot fi aplicate în mod eficace.

(2) Persoanele menționate la articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament care s-au aflat în custodie publică pe durata procedurii de azil la frontieră și care nu mai au dreptul de a rămâne și nu sunt autorizate să rămână pot fi menținute în custodie publică în scopul prevenirii intrării lor pe teritoriul statului membru în cauză, al pregătirii returnării lor sau al executării procesului de îndepărtare.

(3) Persoanele menționate la articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament care nu au fost luate în custodie publică pe durata procedurii de azil la frontieră și care nu mai au dreptul de a rămâne și nu sunt autorizate să rămână pot fi luate în custodie publică dacă există un risc de sustragere în sensul Directivei 2008/115/CE, dacă evită sau împiedică pregătirea returnării sau a procesului de îndepărtare ori dacă prezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau securitatea națională.

(4) Luarea în custodie publică se menține pe o perioadă cât mai scurtă cu putință și doar atât timp cât există o posibilitate rezonabilă de îndepărtare, iar dispozițiile de îndepărtare sunt în curs și se execută cu diligența necesară. Perioada de luare în custodie publică nu depășește perioada menționată la articolul 4 alineatul (2) din prezentul regulament și, în cazul în care se emite o nouă decizie de luare în custodie publică imediat după o perioadă de luare în custodie publică astfel cum se prevede la prezentul articol, perioada respectivă de luare în custodie publică se include în calculul perioadelor maxime de luare în custodie publică prevăzute la articolul 15 alineatele (5) și (6) din Directiva 2008/115/CE.

([16]) Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([17]) Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO L 77, 23.3.2016, p. 1).

(5) Până la 12 decembrie 2024, Agenția Uniunii Europene pentru Azil instituită prin Regulamentul (UE) 2021/2303 al Parlamentului European și al Consiliului ([18]) elaborează, în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din regulamentul menționat, orientări privind diverse practici alternative luării în custodie publică, care ar putea fi utilizate în contextul unei proceduri la frontieră.

CAPITOLUL III

DEROGĂRI APLICABILE ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ

Articolul 6

Măsuri aplicabile procedurii de returnare la frontieră într-o situație de criză

(1) Într-o situație de criză, astfel cum este definită la articolul 1 punctul 4 din Regulamentul (UE) 2024/1359, și în legătură cu resortisanții unei țări terțe aflați în situație de ședere ilegală sau cu apatrizii ale căror cereri au fost respinse în contextul procedurii de azil la frontieră în temeiul articolului 11 alineatele (3), (4) și (6) din Regulamentul (UE) 2024/1359, care nu mai au dreptul de a rămâne și nu sunt autorizați să rămână, statele membre pot deroga după cum urmează:

(a) prin derogare de la articolul 4 alineatul (2) din prezentul regulament, statele membre pot prelungi perioada maximă în care respectivii resortisanți ai țărilor terțe sau apatrizi trebuie ținuți în locurile menționate la articolul respectiv cu o perioadă suplimentară de cel mult șase săptămâni;

(b) prin derogare de la articolul 5 alineatul (4) din prezentul regulament, perioada de luare în custodie publică nu poate să depășească perioada menționată la litera (a) de la prezentul alineat și se include în calculul perioadelor maxime de luare în custodie publică prevăzute la articolul 15 alineatele (5) și (6) din Directiva 2008/115/CE.

(2) Alineatul (1) al prezentului articol se aplică, de asemenea, solicitanților, resortisanților țărilor terțe și apatrizilor care fac obiectul procedurii de azil la frontieră ale căror cereri au fost respinse înainte de adoptarea deciziei de punere în aplicare a Consiliului menționate la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1359 și care nu au dreptul de a rămâne și nu sunt autorizați să rămână după adoptarea respectivei decizii de punere în aplicare.

(3) Organizațiile și persoanele autorizate în temeiul dreptului intern să ofere consultanță și consiliere au acces efectiv la solicitanții aflați în centre de cazare sau la punctele de trecere a frontierei. Statele membre pot impune limite acestor acțiuni în situația în care, în temeiul dreptului intern, astfel de limite sunt în mod obiectiv necesare pentru asigurarea securității, a ordinii publice sau a gestionării administrative a unui centru de cazare, cu condiția ca accesul să nu fie astfel restrâns în mod drastic sau să devină imposibil.

Articolul 7

Reguli de procedură

În cazul în care un stat membru consideră că se află într-o situație de criză, astfel cum este definită la articolul 1 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2024/1359, acesta poate înainta o cerere de aplicare a derogărilor prevăzute la articolul 6 din prezentul regulament. În cazul în care un stat membru depune o astfel de cerere, se aplică articolele 2-6 și articolul 17 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (UE) 2024/1359, după caz. Dacă a fost deja inițiată o procedură în vederea obținerii unei derogări în temeiul articolului 2 din Regulamentul (UE) 2024/135, statele membre pot înainta o cerere de aplicare a derogărilor prevăzute la articolul 6 din prezentul regulament în contextul procedurii respective.

Articolul 8

Dispoziții specifice și garanții

Un stat membru care aplică derogarea prevăzută la articolul 6 informează în mod corespunzător resortisanții țărilor terțe sau apatrizii în cauză, într-o limbă pe care aceștia o înțeleg sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțeleg, cu privire la măsurile aplicate și la durata lor.

([18]) Regulamentul (UE) 2021/2303 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 decembrie 2021 privind Agenția Uniunii Europene pentru Azil și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 439/2010 (JO L 468, 30.12.2021, p. 1).

CAPITOLUL IV

MODIFICAREA REGULAMENTULUI (UE) 2021/1148

Articolul 9

Modificarea Regulamentului (UE) 2021/1148

Regulamentul (UE) 2021/1148 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 se adaugă următorul punct:

„11. «acțiune de solidaritate» înseamnă o acțiune al cărei domeniu de aplicare este prevăzut la articolul 56 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului (*), finanțată prin contribuțiile financiare furnizate de statele membre, menționate la articolul 64 alineatul (1) din regulamentul respectiv.

(*) Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea situațiilor legate de azil și migrație și de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 (JO L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).”

2. La articolul 10 se adaugă următorul alineat:

„(3) Sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament poate fi finanțat, în scopul acțiunilor de solidaritate, prin contribuții din partea statelor membre și din partea altor donatori publici sau privați sub formă de venituri alocate externe, în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.”

3. La articolul 12 se introduce următorul alineat:

„(7a) Contribuția din bugetul Uniunii poate fi majorată la 100 % din totalul cheltuielilor eligibile pentru acțiunile de solidaritate.”

4. La articolul 29 alineatul (2) primul paragraf se introduce următoarea literă:

„(aa) punerea în aplicare a acțiunilor de solidaritate, inclusiv o defalcare a contribuțiilor financiare în funcție de acțiuni și o descriere a principalelor rezultate obținute ca urmare a finanțării;”.

5. În anexa II, la punctul 1 se adaugă următoarea literă:

„(h) sprijinirea acțiunilor de solidaritate, în conformitate cu domeniul de aplicare al sprijinului prevăzut la punctul 1 din anexa III.”

6. Anexa I se modifică după cum urmează:

(a) la punctul I din tabelul 1 se adaugă următorul cod:

„030 Acțiuni de solidaritate”;

(b) tabelul 3 se modifică după cum urmează:

(i) codurile 005 și 006 se înlocuiesc cu următorul text:

„005 Regimul special de tranzit menționat la articolul 17

006 Acțiuni care intră sub incidența articolului 85 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1240”;

(ii) se adaugă următoarele coduri:

„007 Acțiuni care intră sub incidența articolului 85 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2018/1240

008 Asistență de urgență

009 Acțiuni de solidaritate”.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 10

Contestarea de către autoritățile publice

Prezentul regulament nu aduce atingere posibilității autorităților publice de a contesta deciziile administrative sau judiciare, astfel cum prevede dreptul intern.

Articolul 11

Calcularea termenelor

Termenele prevăzute de prezentul regulament se calculează după cum urmează:

(a) atunci când un termen exprimat în zile, săptămâni sau luni se calculează de la momentul la care se produce un eveniment sau este efectuată o acțiune, ziua în care se produce evenimentul respectiv sau în care este efectuată acțiunea respectivă nu intră în calculul termenului în cauză;

(b) un termen exprimat în săptămâni sau luni se încheie la expirarea acelei zile din ultima săptămână sau lună care corespunde zilei săptămânii sau, respectiv, datei din lună la care s-a produs evenimentul sau la care a fost efectuată acțiunea de la care se calculează termenul; în cazul în care, într-un termen exprimat în luni, ziua în care ar trebui să expire termenul nu există în ultima lună din perioada respectivă, termenul se încheie la miezul nopții în ultima zi din respectiva ultimă lună;

(c) termenele includ zilele de sâmbătă, duminică și zilele de sărbătoare legală din statul membru în cauză; în cazul în care un termen expiră într-o sâmbătă, într-o duminică sau într-o zi de sărbătoare legală, următoarea zi lucrătoare este considerată ultima zi a termenului.

Articolul 12

Măsuri tranzitorii

Până la 12 septembrie 2024, Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre și cu organele, oficiile și agențiile relevante ale Uniunii, prezintă Consiliului un plan comun de punere în aplicare pentru a se asigura că statele membre sunt pregătite în mod adecvat pentru a pune în aplicare capitolul II din prezentul regulament până la 1 iulie 2026, evaluând eventualele lacune identificate și etapele operaționale necesare, și informează Parlamentul European în consecință.

Pe baza respectivului plan comun de punere în aplicare, până la 12 decembrie 2024 fiecare stat membru elaborează, cu sprijinul Comisiei și al organelor, oficiilor și agențiilor relevante ale Uniunii, un plan național de punere în aplicare care stabilește acțiunile și un calendar pentru punerea lor în aplicare. Fiecare stat membru finalizează punerea în aplicare a planului său până la 1 iulie 2026.

În scopul punerii în aplicare a prezentului articol, statele membre pot utiliza sprijinul organelor, oficiilor și agențiilor relevante ale Uniunii, iar fondurile Uniunii pot oferi sprijin financiar statelor membre, în conformitate cu actele juridice care reglementează organele, oficiile și agențiile, precum și fondurile respective.

Comisia monitorizează îndeaproape punerea în aplicare a planurilor naționale de punere în aplicare.

Articolul 13

Monitorizare și evaluare

Până la 13 iunie 2028 și, ulterior, din cinci în cinci ani, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la aplicarea prezentului regulament în statele membre și, după caz, propune modificări.

La cererea Comisiei, statele membre îi transmit informațiile necesare pentru întocmirea raportului său cel târziu până la 12 septembrie 2027.

Articolul 14

Intrarea în vigoare și aplicarea

1. Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

2. Se aplică de la 12 iunie 2026.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles, 14 mai 2024.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*
R. METSOLA	H. LAHBIB